

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 6P/75/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2522201080
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Šimonová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2023:2522201080.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Ingrid Šimonovou v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: M. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa matky: P. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX a otca: U. L., M.. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX, t.č. Ú. M. F.Ý. A. G. P. W. M. U., o návrhu otca na zníženie výživného pre maloletého, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Piešťany č. 13P/173/2013 - 36 z 17. januára 2014 v časti vyživovacej povinnosti otca voči maloletému M. U. tak, že výživné pre maloletého M. znižuje zo sumy 300 eur na sumu 150 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred do rúk matky s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.06.2022 v spojení s podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 01.07.2022 domáhal, aby súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť na maloletého M. s účinnosťou od 01.07.2022. Návrh odôvodnil tak, že maloletý bol rozsudkom zverený do opatery matke a on bol zaviazaný platiť na maloletého výživné 300 eur mesačne, pričom súd bral do úvahy zárobok 1.300 eur. Ďalej uviedol, že je toho času vo výkone trestu od 30.05.2022, je zaradený do pracovného procesu od 21.06.2022 a ústav mu bude zrážať zo mzdy úhradu výživného, a to by bola aj ním navrhovaná suma.

2. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 05.09.2022 sa matka vyjadrila k návrhu otca. Vo vyjadrení uviedla, že nesúhlasí so znížením výživného, otec bol rozsudkom zaviazaný platiť výživné 300 eur mesačne, ale za obdobie 8 rokov od 01.01.2014 do 01.01.2022 zaplatil synovi výživné v celkovej výške 1.300 eur (1/2014 350 eur, 8/2014 300 eur, 4/2018 350 eur a 6/2018 300 eur), napriek tomu, ako sám píše, bol zamestnaný a schopný platiť výživné. Za týchto 8 rokov je synovi dlžný 27.600 eur, preto nesúhlasí so znížením výživného a prosí o zachovanie výživného vo výške 300 eur.

3. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie a z návrhu na začatie konania, z odpovedí na lustráciu v Registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovni a v databáze súdov, z vyjadrenia matky, z oznámenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody W. M. U. zo dňa 22.12.2022, z rozúčtovania pracovnej odmeny otca od Ústavu na výkon trestu odňatia slobody zo dňa 22.12.2022, z oznámenia matky, z detailov pohybov na účte matky, zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 13P/173/2013 a z výsluchu matky zistil tento skutkový stav veci.

4. Z lustrácie maloletého v registri obyvateľov vyplýva, že dňa XX.XX.XXXX sa matke P. U., nar. XX.XX.XXXX narodil syn M. U., ako otec dieťaťa je uvedený U. L., nar. XX.XX.XXXX.

5. Z lustrácie v Zbore väzenskej a justičnej stráže vyplýva, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody W. M. U. od 30.05.2022 a predpokladaný koniec trestu má 30.11.2023.

6. Z oznámenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody W. M. U. zo dňa 22.12.2022 a z rozúčtovania pracovnej odmeny otca od Ústavu na výkon trestu odňatia slobody zo dňa 22.12.2022 vyplýva, že otec sa nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody W. M. U., predpokladaný koniec trestu má 30.11.2023 a pracovne zaradený je od 21.06.2022. Z rozúčtovania pracovnej odmeny otca ďalej vyplýva, že otec v období od 21.06.2022 do 30.11.2022 dosiahol v Ústave na výkon trestu odňatia slobody W. M. U. celkovú čistú mzdu vo výške 1.056,78 eur z ktorej mu boli vykonané zrážky v celkovej výške 475,51 eur.

7. Z oznámenia matky zo dňa 03.01.2023 vyplýva, že matka dosiahla celkový príjem v 01/2022 vo výške 829,96 eur, v 02/2022 vo výške 819,38 eur, v 03/2022 vo výške 1.503,49 eur, v 04/2022 vo výške 1.081,02 eur, v 05/2022 vo výške 1.225,87 eur, v 06/2022 vo výške 918,26 eur, v 07/2022 vo výške 1.083,52 eur, v 08/2022 vo výške 1.481,66 eur, v 09/2022 vo výške 895,01 eur, v 10/2022 vo výške 823,90 eur, v 11/2022 vo výške 810,20 eur a v 12/2022 vo výške 819,10 eur,

8. Z výpovede matky na pojednávaní bolo zistené, že nesúhlasí so znížením výživného, pretože to čo posla z väzenia stačí ako tak na obedy v škole a zaplatenie družiny, posledná úprava výživného prebehla pred 9 rokmi, kedy sa otec zaviazal platiť výživné vo výške 300 eur, zaplatil 4x, v januári 2014 zaplatil 350, v auguste 2014 zaplatil 300 eur, v apríli 2018 sumu 350 eur a v júni 2018 sumu 350 eur, za celých 8 rokov zaplatil len toto a svoju vyživovaciu povinnosť si neplnil riadne a včas a nevie prečo neplatil. Naposledy zaplatil v júni 2018 - 300 eur. Zaplatenia nedoplatku sa domáhala aj cestou exekútora aj cestou medzinárodnej pomoci centra pre deti a mládež v Rakúsku, dopadlo to tak, že otca potom zavreli, ale peniaze neprišli žiadne, o otcovi nezistili žiadne pomery ohľadne jeho zárobku a záležitosť uzatvorili potom, čo podala na neho trestné oznámenie. Otec sa telefonicky kontaktoval s maloletým v roku 2018, chvíľu sa s ním rozprával a odvtedy sa neozval. Má vedomosť, že otec robil drevorubača na východnom Slovensku a tiež v Rakúsku. Ona je nezamestnaná, musela dať F. C. výpoveď 01.08.2022 kvôli prácam na zmeny, teraz poberá podporu vo výške 493 eur mesačne, prídavky vo výške 30 eur, iný príjem nemá, je zdravá, so synom býva v rodinnom dome v R.J. spolu so svojou 80 ročnou mamou, platí energie cca 160 eur (plyn a električka) a spoločne nakupujú, vedenie domácnosti ju vychádza cca 250 eur, maloletý M. má 9 rokov, je štvrták na ZŠ, je zdravý, zvýšené nároky na výživu nemá, krúžky nemá žiadne. Mesačne škola, družina, strava, oblečenie vychádza na cca 200 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že otec aj tak doteraz neplatil stanovenú výšku výživného, pričom po prepustení z výkonu trestu nevie, či bude schopný platiť 300 eur, nateraz by súhlasila s tým, aby sa znížilo výživné z 300 eur na 150 eur, pričom sa domnieva, že by otec takéto výživné bol schopný platiť a pokiaľ zistí, že sa otec zamestnal a v prípade, ak sa zvýšia výdavky na potreby maloletého určite si podá návrh na zvýšenie výživného.

9. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že vzhľadom na súčasnú situáciu na strane otca sa domnieva, že výživné vo výške 150 eur by mohla byť adekvátna čiastka i keď zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa.

10. Zo spisu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 13P/173/2013 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 13P/173/2013 - 36 zo dňa 17.01.2014, právoplatným a vykonateľným dňa 24.01.2014, súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa maloletý M. zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, otec sa zaviazal prispievať na výživu pre maloletého M. sumou 300 eur mesačne k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, pričom na žiadosť rodičov sa stretávanie otca s maloletým neupravuje.

11. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia

prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

18. Podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená jednak okolnosťami na strane povinného (napr. strata zamestnania, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov), ale tiež na strane oprávneného (napr. zmena potrieb u školopovinných detí súvisiacich s prechodom na iný stupeň školského systému, nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám) a jednak vývojom životných nákladov. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Zmena výšky výživného je možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Túto skutočnosť súd objektívne zisťuje. Je potrebné poukázať na to, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich náležitého telesného i duševného vývoja, za ktorých účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

19. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že výška výživného povinného otca pre maloletého M. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 13P/173/2013 - 36 zo dňa 17.01.2014, ktorým bola otcovi s účinnosťou od 24.01.2014 určená vyživovacia povinnosť na maloletého M. na sumu 300 eur mesačne.

20. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že na strane maloletého M. v súvislosti s jeho vekom od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov, nakoľko v čase poslednej úpravy výživného nemal ani jeden rok a v čase podania návrhu mal 9 rokov.

21. V časti osobných pomerov na strane otca mal súd za preukázané, že od posledného určenia výživného u neho nedošlo ku zmene v počte jeho vyživovacích povinností. Čo sa týka jeho zárobkových a majetkových pomerov, v čase posledného rozhodnutia o výživnom bol otec zamestnaný v Rakúsku a dosahoval čistý mesačný príjem vo výške 1.150 eur, býval vo firemnej ubytovni, za ktorú si doplácá 100

eur mesačne. V súčasnosti sa otec od 30.05.2022 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde je od 21.06.2022 pracovne zaradený a dosahuje čistý príjem 176,13 eur mesačne.

22. Čo sa týka zárobkových a majetkových pomerov matky súd mal za preukázané listinnými dôkazmi, že v čase posledného rozhodnutia o výživnom bola matka vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany a nebola poberateľkou žiadneho príspevku, iné vyživovacie povinnosti ako k maloletému nemala a bývala s maloletým v rodinnom dome vo vlastníctve starej matky maloletého. V súčasnosti je matka nezamestnaná a poberá podporu vo výške 493 eur mesačne a prídavky na dieťa vo výške 30 eur mesačne a naďalej býva s maloletým v rodinnom dome vo vlastníctve starej matky maloletého.

Pri posudzovaní návrhu otca na zníženie výživného súd vychádzal z vyššie uvedených preukázaných skutočností a dospel k záveru, že napriek skutočnosti, že samotné zníženie výživného pre maloletého nie je v jeho najlepšom záujme, v súčasnosti nie je v možnostiach a schopnostiach otca platiť doteraz určené výživné v sume 300 eur. Porovnajúc pomery otca v čase poslednej úpravy výživného so súčasnými pomermi, možno konštatovať, že došlo k výraznému zníženiu jeho zárobku, nakoľko tento bol v čase poslednej úpravy výživného zamestnaný v Rakúsku a dosahoval čistý mesačný príjem vo výške 1.150 eur a v súčasnosti je jeho príjem 176,13 eur mesačne. Podľa zaužívanej súdnej praxe sa na zmenu pomerov na strane povinného rodiča neprihliada v prípade ak je vo výkone trestu odňatia slobody, pretože trest si privodil sám spáchaním úmyselného trestného činu čo nemôže byť na ťarchu maloletého dieťaťa a spáchaním úmyselného trestného činu osoba, ktorá má vyživovaciu povinnosť, dobrovoľne na seba preberá riziko budúceho zníženia svojho zárobku. Napriek uvedenému súd vyživovaciu povinnosť otca znížil keď dospel k záveru, že výživné otca vo výške 150 eur s prídavkom na dieťa, spolu s výživným zo strany matky pokryje súčasné odôvodnené potreby mal. M. a zároveň zodpovedá zárobkovým možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca.

23. S poukazom na uvedené, súd vyživovaciu povinnosť otca znížil zo sumy 300 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku a zmenil rozsudok Okresného súdu Piešťany č.k. 13P/173/2013 - 36 zo dňa 17. januára 2014 v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletému M..

XX. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď v konaniach podľa CMP je náhrada trov konania v zásade vylúčená a neuplatňuje sa princíp úspechu ani zavinenia, pričom súd možnosť priznať náhradu trov konania v zmysle § 53 a nasl. CMP nezistil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.